

Soiten vanhusneuvosto

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 16.06.2025 § 171
2220/00.02.01/2025

Valmistelija osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen, vs hallintolakimies
Aino Aurala

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan:

Aluehallituksen on asetettava - - ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto - -. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä - - ikääntyneen väestön ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Soiten hallintosäännön 16 §:n mukaan:

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toiminta- tai johtosäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa

Aluehallitus on päätöksellään 20.6.2022 § 77 hyväksynyt vanhusneuvoston toimintasäännön ja nimennyt neuvoston esittelijäksi osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salmisen. Aluehallituksen hyväksymän ja voimassa olevan vanhusneuvoston toimintasäännön mukaan mukaan aluehallitus valtuuttaa viranhaltijan (neuvoston esittelijän) antamaan toimeksiannon kuntien kirjaamojen kautta kunnallisille vanhusneuvostoille. Kunnalliset vanhusneuvostot esittävät jäsenensä hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Mikäli kunnassa on yhdistetty vammais- ja vanhusneuvosto, niin kunnan toimielimestä valitaan vanhuksia edustava ehdokas. Määräpäivään mennessä kunnilta saatujen jäsenesitysten perusteella asia etenee aluehallitukseen, jolloin aluehallitus nimeää vanhusneuvostoon 10 jäsentä (7+2+1). Lisäksi

aluehallitus nimeää omat edustajansa neuvostoon sekä neuvoston sihteerin.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten aluehallituksen on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja ja varaedustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallitus tulee nimeämään myöhemmin edustajansa vanhusneuvostoon puhe- ja läsnäolo-oikeudella sekä tarvittavat asiantuntijajäsenet.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä ikääntyneen väestön henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Vaikuttamistoimielimen jäsenten asema eroaa merkittävästi hyvinvointialueiden luottamushenkilöistä, kuten aluevaltuutetuista. Hyvinvointialueiden vaikuttamistoimielinten jäseniä ei ole valittu vaaleilla, vaan kunnat ovat ehdottaneet jäseniä, jotka hyvinvointialueen hallitus tulee nimittämään tehtäviinsä. Toisin, kuin aluevaltuutetut, vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät toimi virkavastuulla, eikä vaikuttamistoimielimillä ole virallista päätösvaltaa. Vaikuttamistoimielimet ovat siten pikemminkin osallistuvan demokratian, kuin edustuksellisen demokratian muoto.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite pyytää alueen kaikkia kuntia nimeämään Soiten vanhusneuvostoon yhden edustajan ja hänelle varaedustajan. Poikkeuksena on Kokkola, josta pyydetään kolmea edustajaa ja kolmea varaedustajaa. Yhden kolmesta edustajasta täytyy olla ruotsinkielinen, koska Soite on kaksikielinen hyvinvointialue.

Nimeämiset pyydetään toimittamaan Soiten kirjaamoon, viimeistään 31.8.2025 mennessä.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää valtuuttaa osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salmisen

1. pyytämään alueen kuntien vanhusneuvostoja nimeämään ehdokkaansa Soiten vanhusneuvostoon 31.8.2025 mennessä; ja
2. valmistelemaan asian jatkokäsittelyä.

Päätös

Aluehallitus päätti päätösesityksen mukaisesti.

Merk. osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen esitteli asiaa kokouksessa.